GuyAI
מבית GOOL בגרויות

סוג הבחינה: בגרות
מועד הבחינה: חורף, מועד נבצרים תשפ"ב, 2022
מספר השאלון: 22261
שם התלמיד/ה: _____

היסטוריה

שאלון 22261

הוראות לנבחן

נכתב ונבדק על ידי צוותי GOOL בגרויות ו-GuyAI · www.guyai.co.il

שים לב: בבחינה זו יש הנחיות מיוחדות.
יש לענות על השאלות על פי הנחיות אלה.
בשאלון זה שני חלקים: חלק א (פרק ראשון) וחלק ב (פרק שני, פרק שלישי, פרק רביעי).
משך הבחינה: משך הזמן המוקצב לשני חלקי השאלון הוא שלוש שעות ללא הפסקה.
לחלק א מוקצבת שעה אחת בלבד. אם סיימת להשיב על חלק א לפני הזמן המוקצב,
מסור למשגיח את מחברת הבחינה ואת ספר הלימוד וקבל ממנו את חלק ב של השאלון ומחברת חדשה.
אין לחזור לחלק א לאחר מסירת מחברת הבחינה למשגיח.
חלק א
א. מבנה השאלון ומפתח ההערכה: בחלק זה פרק אחד.
עליך לענות על שאלה אחת מפרק זה.
פרק ראשון – (1×34) – סך הכול 34 נקודות.
ב. חומר עזר מותר בשימוש: 1. ספר הלימוד שאושר בנושא מלחמת העולם השנייה, טוטליטריות ושואה.
הספר יכול להיות מסומן במדגש (מרקר) או בעיפרון, אך בלי הערות בכתב.
אפשר לציין תקופות או נושאים באמצעות מדבקות (סימניות) הבולטות מן הספר.
2. עותק מודפס של כותרות יחידות ההוראה "איך יכול אדם".
כתוב במחברת הבחינה בלבד. רשום "טיוטה" בראש כל עמוד המשמש טיוטה.
כתיבת טיוטה בדפים שאינם במחברת הבחינה עלולה לגרום לפסילת הבחינה.
ההנחיות בשאלון זה מנוסחות בלשון זכר ומכוונות לנבחנות ולנבחנים כאחד.
חלק ב
שים לב: בבחינה זו יש הנחיות מיוחדות.
יש לענות על השאלות על פי הנחיות אלה.
א. משך הבחינה: שעתיים.
ב. מבנה השאלון ומפתח ההערכה: בחלק זה שלושה פרקים.
בחר בשני פרקים, וענה על שאלה אחת מכל פרק שבחרת (2×33) – סך הכול 66 נקודות.
ג. חומר עזר מותר בשימוש: אין.
כתוב במחברת הבחינה בלבד. רשום "טיוטה" בראש כל עמוד המשמש טיוטה.
כתיבת טיוטה בדפים שאינם במחברת הבחינה עלולה לגרום לפסילת הבחינה.
ההנחיות בשאלון זה מנוסחות בלשון זכר ומכוונות לנבחנות ולנבחנים כאחד.
נספח: לשאלה 2 (תצלומים 1–3).

בהצלחה!

השאלות

חלק א – פרק ראשון – מלחמת העולם השנייה והשואה (34 נקודות)

שים לב: 1. בפרק זה תוכל להיעזר בספר הלימוד שאושר בנושא מלחמת העולם השנייה, טוטליטריות ושואה.
כמו כן תוכל להיעזר בעותק מודפס של כותרות יחידות ההוראה "איך יכול אדם".
2. בסעיפים שבהם התבקשת להביא מקור מספר הלימוד, עליך לכתוב את שם הספר, את שם ההוצאה לאור ואת מספר העמוד שבו נמצא המקור.
ענה על אחת מן השאלות 1–3.

1. ביסוס המשטר הנאצי ומדיניות הנאצים כלפי היהודים

(34 נקודות)

א. – לחקיקה הייתה השפעה רבה על תהליך הפיכתה של גרמניה ממדינה דמוקרטית למדינה נאצית טוטליטרית.
הסבר טענה זו ובסס אותה באמצעות שתי דוגמאות.
– בחר מקור מספר הלימוד שבו באה לידי ביטוי ההשפעה של תחום נוסף (טרור, תעמולה, חינוך) על תהליך הפיכתה של גרמניה למדינה נאצית טוטליטרית, והסבר כיצד השפעה זו באה לידי ביטוי במקור שבחרת.

(18 נקודות)

ב. הצג הבדל אחד בין המדיניות של הנאצים כלפי היהודים בפולין בתקופה שעד הקמת הגטאות ובין המדיניות שלהם כלפי היהודים בגרמניה בתקופה שעד פרוץ המלחמה.
הסבר סיבה אחת להבדל זה.

(16 נקודות)

2. מלחמת העולם השנייה והחיים בגטאות – השנתיים הראשונות

(34 נקודות)
(ראו בנספח: נספח לחלק א שאלה 2 – תצלומים – תצלום 1: גטו ורשה, נספח לחלק א שאלה 2 – תצלומים – תצלום 2: גטו לודז', נספח לחלק א שאלה 2 – תצלומים (המשך) – תצלום 3: גטו לודז')

א. לאידאולוגיה הנאצית הייתה השפעה רבה על קביעת המהלכים הצבאיים של גרמניה במלחמה.
בחר באחד מן המהלכים הצבאיים של גרמניה בשנתיים הראשונות של המלחמה, והסבר שתי מטרות אידאולוגיות שניסתה גרמניה לקדם באמצעות מהלך זה.

(15 נקודות)

ב. עיין בנספח לשאלה זו, שבו תצלומים (1–3) מחיי היום־יום של היהודים בגטאות.
– מהו רעיון "קידוש החיים"?
הסבר כיצד רעיון זה בא לידי ביטוי בתצלומים. בסס את תשובתך על שתי דוגמאות מן התצלומים.
– בחר מספר הלימוד מקור מילולי שבו רעיון "קידוש החיים" בא לידי ביטוי, והסבר כיצד רעיון זה בא לידי ביטוי במקור שבחרת.

(19 נקודות)

נכתב ונבדק על ידי צוותי GOOL בגרויות ו-GuyAI · www.guyai.co.il

3. היהודים והאוכלוסייה המקומית בארצות הכבושות בזמן "הפתרון הסופי"

(34 נקודות)

(ראו בנספח: לפניך קטע מקור המתאר את ההתלבטויות של מארגני המרד בגטו ורשה.)

א. לפניך קטע מקור המתאר את ההתלבטויות של מארגני המרד בגטו ורשה.

– מהי הדילמה של המורדים בגטאות שבאה לידי ביטוי בקטע המקור?

– הצג טיעון אחד של כל אחד מן הצדדים בוויכוח המוצג בקטע, והסבר כיצד אחת המטרות של המרד בגטאות באה לידי ביטוי בטיעון של אחד מן הצדדים בוויכוח.

(17 נקודות)

ב. – הסבר שני קשיים של תושבים לא יהודים בארצות הכיבוש הנאצי שפעלו כדי לעזור ליהודים.

– בחר מספר הלימוד מקור המדגים דפוס התייחסות אחר של האוכלוסייה המקומית כלפי היהודים בארצות הכבושות בזמן "הפתרון הסופי", והסבר כיצד המקור שבחרת מדגים דפוס זה.

(17 נקודות)

חלק ב – פרק שני – לאומיות וציונות (33 נקודות)

שים לב: בחלק זה בחר בשני פרקים, וענה על שאלה אחת מכל פרק שבחרת.

אם בחרת בפרק זה, ענה על אחת מן השאלות 4–6.

---

4. מקור – צמיחת התנועות הלאומיות באירופה וצמיחת התנועה הציונית

(33 נקודות)

(ראו בנספח: לפניך קטע מקור ובו דברי המנהיג והוגה הדעות הציוני מקס נורדאו.)

א. הסבר מדוע צמחו רוב התנועות הלאומיות באירופה דווקא במהלך המאה ה־19. בסס את תשובתך על שני גורמים מתחומים שונים.

(15 נקודות)

ב. לפניך קטע מקור ובו דברי המנהיג והוגה הדעות הציוני מקס נורדאו.

– הסבר כיצד באות לידי ביטוי בקטע המקור שתי דרכים שבהן השפיעו התנועות הלאומיות באירופה על צמיחת התנועה הציונית.

– על פי מה שלמדת, הסבר גורם נוסף שהשפיע על צמיחת התנועה הציונית.

(18 נקודות)

5. השינויים שיצרו התנועות הלאומיות באירופה והתנועה הציונית בארץ־ישראל

(33 נקודות)

א. הצג שני שינויים שיצרה הלאומיות המודרנית בתקופה שבין סוף המאה ה־19 לתחילת המאה ה־20 במפה המדינית של אירופה, והסבר שינוי אחד שהיא יצרה בחברה באירופה בתקופה הזאת.

(16 נקודות)

נכתב ונבדק על ידי צוותי GOOL בגרויות ו-GuyAI · www.guyai.co.il

ב. הצג שני שינויים שחוללה התנועה הציונית בארץ־ישראל בשנים 1881–1914: שינוי אחד בתחום הביטחון, ושינוי אחד בתחום התרבות והחינוך, והסבר את התרומה של כל אחד מן השינויים שהצגת לקידום מטרות התנועה הציונית.

(17 נקודות)

6. הלאומיות – גורמים מעכבים וגורמים מסייעים

(33 נקודות)

א. בחר בתנועה לאומית שפעלה באחת מן הארצות האלה: יוון, פולין, איטליה, גרמניה.
הסבר שני גורמים שסייעו לתנועה זו במאבק לעצמאות, וגורם אחד שעיכב אותה במאבק זה.

(16 נקודות)

ב. הסבר גורם אחד שסייע להתיישבות היהודית בארץ־ישראל בשנים 1881–1914, וגורם אחד שעיכב אותה.

(8 נקודות)

ג. הצג דרך אחת שבה פעל הרצל כדי לקדם את פתרון "הבעיה היהודית".
הצג גורם אחד שעיכב אותו בפעילות זו.

(9 נקודות)

חלק ב – פרק שלישי – המאבק על הקמת מדינת ישראל (33 נקודות)

אם בחרת בפרק זה, ענה על אחת מן השאלות 7–9.

---

7. מקור – הוויכוח על מועד הכרזת המדינה, מלחמת העצמאות

(33 נקודות)
(ראו בנספח: לפניך קטע מקור מדיון שהתקיים במנהלת העם ב־12 במאי 1948 בשאלה אם להכריז על הקמת המדינה בה' באייר תש"ח (14 במאי 1948). בקטע מובאים דברי יגאל ידין, קצין המבצעים של ההגנה, המתאר את מאזן הכוחות הלוחמים.)

א. לפניך קטע מקור מדיון שהתקיים במנהלת העם ב־12 במאי 1948 בשאלה אם להכריז על הקמת המדינה בה' באייר תש"ח (14 במאי 1948).
בקטע מובאים דברי יגאל ידין, קצין המבצעים של ההגנה, המתאר את מאזן הכוחות הלוחמים.
– על פי קטע המקור, הסבר את הסיכון בהכרזה על הקמת המדינה במועד זה. בסס את תשובתך על שתי דוגמאות מקטע המקור.
– על אף סיכון זה הוחלט להכריז על הקמת המדינה בה' באייר תש"ח.
הצג שני שיקולים שהובילו להחלטה זו.

(17 נקודות)

ב. הצג אירוע מן התקופה השלישית או הרביעית במלחמת העצמאות, והסבר כיצד אפשר לבסס באמצעות אירוע זה את העמדה של אחד מן הצדדים בוויכוח על מועד ההכרזה על הקמת מדינת ישראל.

(16 נקודות)

8. המאבק בבריטניה בשנים 1945–1947

(33 נקודות)

א. – מדוע איחד היישוב היהודי בארץ־ישראל את כוחותיו במאבק נגד השלטון הבריטי עם תום מלחמת העולם השנייה? הבא שתי סיבות.

– הסבר מדוע נמשך איחוד זה זמן קצר בלבד.

(17 נקודות)

ב. הצג ונמק את העמדה של ארגון ההגנה ואת העמדה של האצ"ל והלח"י בנוגע להמשך המאבק נגד השלטון הבריטי.

הדגם את העמדה של כל אחד מן הצדדים באמצעות אחת מן הפעולות שהם נקטו במאבקם נגד הבריטים.

(16 נקודות)

9. תוכנית החלוקה שהתקבלה באו"ם בכ"ט בנובמבר 1947

(33 נקודות)

א. – הצג את הפעילות הדיפלומטית של היהודים לגיוס מדינות שיתמכו בתוכנית החלוקה.

– הסבר יתרון אחד וחיסרון אחד של תוכנית החלוקה מנקודת המבט של היישוב היהודי.

(17 נקודות)

ב. הסבר את השיקולים שהניעו את ברית המועצות לתמוך בתוכנית החלוקה.

מה הייתה החשיבות של תמיכה זו?

(16 נקודות)

חלק ב – פרק רביעי – סוגיות נבחרות בתולדות מדינת ישראל (33 נקודות)

אם בחרת בפרק זה, ענה על אחת מן השאלות 10–13.

---

10. מקור – מלחמת ששת הימים (1967)

(33 נקודות)

(ראו בנספח: לפניך קטע ממאמר שכתב ההיסטוריון זכי שלום על התקופה שלפני מלחמת ששת הימים. בקטע מפורט ההסדר בין ישראל לבין מצרים לאחר מבצע קדש* (1956).)

א. לפניך קטע ממאמר שכתב ההיסטוריון זכי שלום על התקופה שלפני מלחמת ששת הימים.

בקטע מפורט ההסדר בין ישראל לבין מצרים לאחר מבצע קדש* (1956).

– הסבר אילו תנאים של ההסדר המתואר בקטע הופרו, ומדוע הפרה זו הובילה לפרוץ מלחמת ששת הימים.

– הבא גורם נוסף למלחמה זו על פי מה שלמדת.

(18 נקודות)

ב. הסבר את ההשפעה של מלחמה זו על מדינת ישראל בשניים מן התחומים האלה: כלכלה, ביטחון, חברה.

(15 נקודות)

11. מקור – מלחמת יום הכיפורים (1973)

(33 נקודות)

(ראו בנספח: לפניך קטע מקור ובו הוראות של נשיא מצרים סאדאת לצבא מצרים בתאריך 5 באוקטובר 1973.)

א. לפניך קטע מקור ובו הוראות של נשיא מצרים סאדאת לצבא מצרים בתאריך 5 באוקטובר 1973.
– הסבר כיצד המטרות שרצתה מצרים להשיג ביציאה למלחמה באוקטובר 1973 באות לידי ביטוי בקטע המקור שלפניך.
– האם הושגו מטרות אלה לאחר המלחמה? נמק את תשובתך באמצעות שתי עובדות היסטוריות.

(18 נקודות)

ב. הסבר את ההשפעה של מלחמה זו על הכלכלה ועל החברה במדינת ישראל. בסס את תשובתך על שתי דוגמאות.

(15 נקודות)

12. תהליך הדה־קולוניזציה וגורל היהודים בארצות האסלאם

(33 נקודות)

א. הסבר גורם אידאולוגי אחד, גורם כלכלי אחד וגורם פוליטי אחד לתהליך הדה־קולוניזציה.

(16 נקודות)

ב. מלחמת העולם השנייה והקמת מדינת ישראל היו נקודות מפנה בתולדות הקהילות היהודיות בארצות האסלאם.
נמק טענה זו באמצעות שתי עובדות היסטוריות.

(17 נקודות)

13. עלייה וקליטה בשנות החמישים והשישים של המאה ה־20

(33 נקודות)

א. הצג שתי סיבות לעליית יהודים למדינת ישראל בשנות החמישים והשישים.
תאר את תרומת העולים לחיזוק מדינת ישראל בשני תחומים.

(16 נקודות)

ב. מה הייתה המטרה של מדיניות "כור ההיתוך"?
הסבר שני קשיים שנוצרו בעקבות מדיניות זו.

(17 נקודות)

נכתב ונבדק על ידי צוותי GOOL בגרויות ו-GuyAI · www.guyai.co.il

נספח – המקורות

נספח לחלק א שאלה 2 – תצלומים – תצלום 1: גטו ורשה

[תצלום שחור־לבן בתוך מסגרת קרטון אפורה, ובפינה השמאלית התחתונה של המסגרת חתום השם "LOCHEN". הכותרת מעל התצלום: "תצלום 1: גטו ורשה".
בתצלום אולם של בית מלאכה לתפירה. בחזית, בצד שמאל של התצלום, יושב גבר קירח בחליפה כהה ובציף, מרוכז בעבודתו ליד מכונת תפירה תעשייתית שחורה שעליה הכיתוב "SINGER"; ידיו מכוונות את החומר שמתחת למחט. על זרועו הקרובה למצלמה (בצד שמאל של התצלום) ענוד סרט־זרוע לבן. מימין לו, מאחורי מכונה נוספת, יושבת אישה מבוגרת ותופרת ליד מכונה משלה, ועל המכונה סליל חוט. ברקע, מול חלונות גדולים, עומדת דמות נוספת ליד שולחן עבודה.]

תצלום 1: גטו ורשה

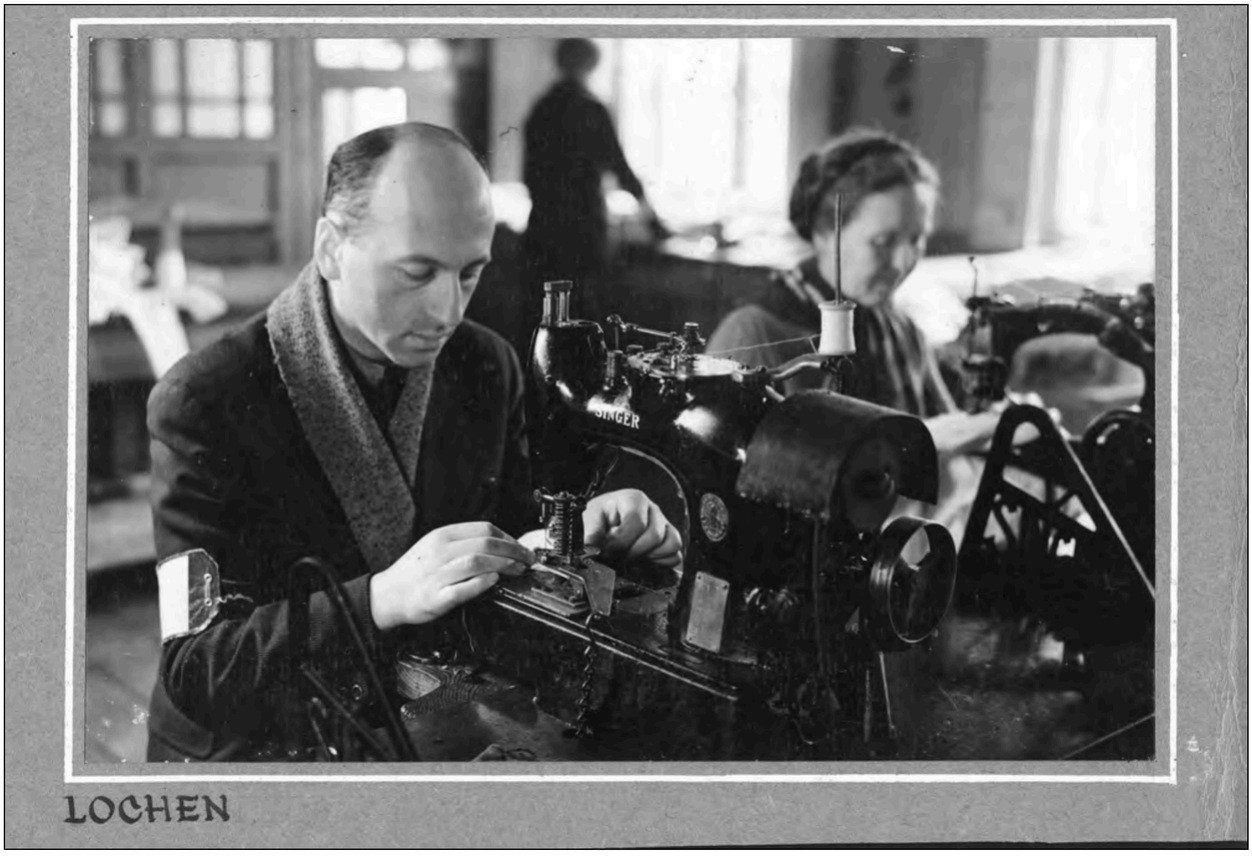

(סימול תצלום: 3119/5, **ארכיון יד ושם**)

(סימול תצלום: 3119/5, ארכיון יד ושם)

נספח לחלק א שאלה 2 – תצלומים – תצלום 2: גטו לודז'

[תצלום שחור־לבן. הכותרת מעל התצלום: "תצלום 2: גטו לודז'".
בתצלום חדר בבית חולים. מימין שוכב במיטה נער או צעיר רזה מאוד, כחוש, ומבטו פונה אל המצלמה. רופאה בחלוק לבן רוכנת מעליו ובודקת אותו במכשיר שמיעה (סטטוסקופ). במרכז עומד רופא בחלוק לבן, ועל צווארו סטטוסקופ, ורושם רשימות בדף. משמאלו עומדת אחות בחלוק לבן ובכובע אחיות, וכותבת על לוח. בקצה השמאלי נראית דמות נוספת בלבן ליד מסגרת מתכת של מיטה נוספת.]

תצלום 2: גטו לודז'

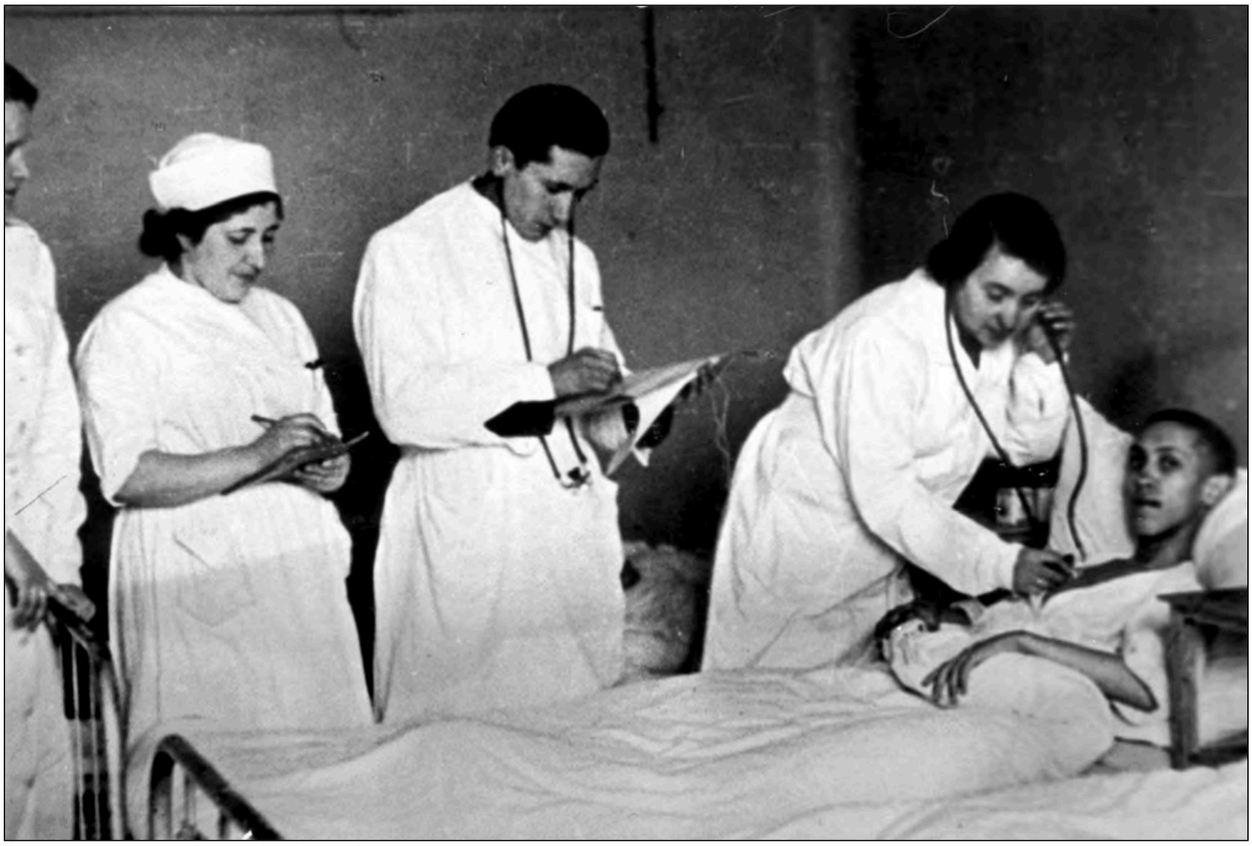

(סימול תצלום: 4062/502, **ארכיון יד ושם**)

(סימול תצלום: 4062/502, ארכיון יד ושם)

נספח לחלק א שאלה 2 – תצלומים (המשך) – תצלום 3: גטו לודז'

נכתב ונבדק על ידי צוותי GOOL בגרויות ו-GuyAI · www.guyai.co.il

[תצלום שחור־לבן של מסמך מודפס בעברית, ועליו מילוי בכתב יד. הכותרת מעל התצלום: "תצלום 3: גטו לודז'".
בראש המסמך מודפס: "זקן היהודים בליצמנשטט / חיים רומקובסקי", ומתחת: "גמנסיה, ליציאון, גמנסיה מקצועית ובית ספר עממי". משמאל לראש המסמך תיבת הסבר עם חץ המצביע על המילה "ליצמנשטט": "ליצמנשטט – שמה הגרמני של העיר לודז'".
במרכז המסמך הכותרת הגדולה "תעודת סיום", ומתחתיה "ליציאון [מילה בכתב יד – לא קריא] להשכלה כללית".
בהמשך שורות מודפסות שמולאו בכתב יד: שם התלמידה בכתב יד [לא קריא]; "נולדה ביום 26 בחודש [לא קריא] בשנת 1923"; "בלודז", "בת דת משה"; "גמרה את חק למודיה בליציאון ההומניסטי להשכלה כללית"; "עמדה בבחינת הסיום לפי התכנית של המגמה ההומניסטית, בפני ועדת הבוחנים החתומה למטה."; "קבלה במחלקה השניה של הליציאון ועל יסוד בחינת הסיום ציונים אלה:".
רשימת המקצועות המודפסת: דת, תנ"ך, פולנית, אשכנזית [גרמנית], עברית, רומית [לטינית], דברי הימים, דברי ימי ישראל, פיסיקה ואסטרונומיה, חימיה, מתימטיקה, ידיעת הטבע, מבוא לפילוסופיה. לצד רוב המקצועות ציונים בכתב יד – "טוב מאד" (דת, פולנית), "טוב" (רוב המקצועות) ו"מספיק" (פיסיקה ואסטרונומיה); ליד כמה מקצועות (למשל תנ"ך, דברי ימי ישראל, חימיה) נמתח קו במקום ציון, וליד עברית לא נראה ציון.
בתחתית: "ליצמנשטט־גיטו, ביום [לא קריא] בחדש [לא קריא] ת"ש" (עם תוספת בכתב יד, לא קריאה); מספר התעודה (14); "זקן היהודים בליצמנשטט:" וחתימה בכתב יד; "יו"ר ועדת הבוחנים:", "המנהל" ו"חברי ועדת הבוחנים:" עם חתימות; וחותמת עגולה בגרמנית: "DER AELTESTE DER JUDEN ... in Litzmannstadt", ובמרכזה "Schulen / Szkoły" (בתי ספר).]

נכתב ונבדק על ידי צוותי GOOL בגרויות ו-GuyAI · www.guyai.co.il

תצלום 3: גטו לודז'

ליצמנשטט – שמה הגרמני של העיר לודז'

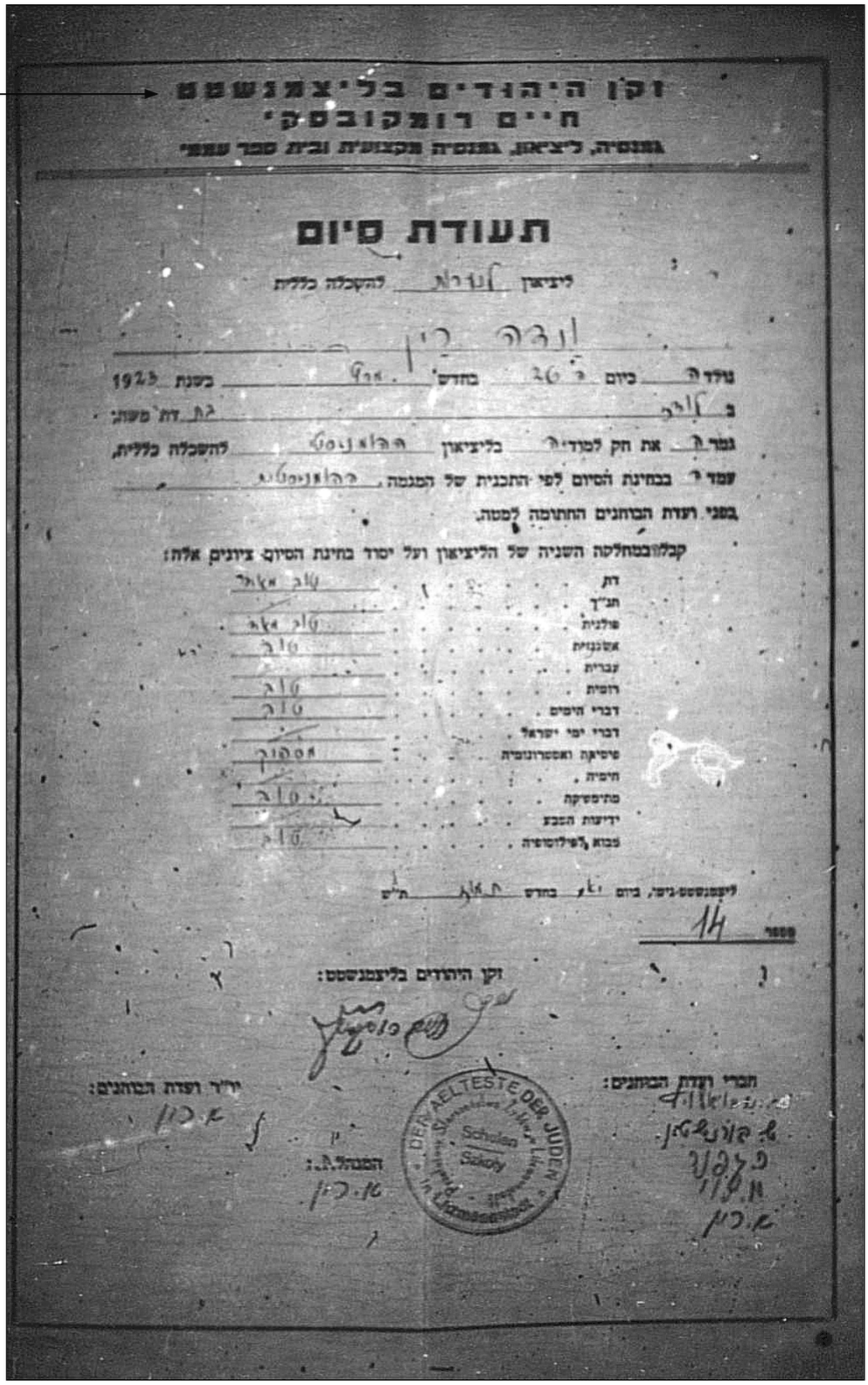

זקן היהודים בליצמנשטט
חיים רומקובסקי

תעודת סיום

(סימול תצלום: 7317/7084, **ארכיון יד ושם**)

(סימול תצלום: 7317/7084, ארכיון יד ושם)

לפניך קטע מקור המתאר את ההתלבטויות של מארגני המרד בגטו ורשה.

נכתב ונבדק על ידי צוותי GOOL בגרויות ו-GuyAI · www.guyai.co.il

בתוך הארגון הלוחם החדש הסתמנו הבדלי גישות בנוגע למועד ההתקוממות ושיטות המאבק. צעירי הארגון, בני שמונה עשרה-תשע עשרה, היו חסרי סבלנות ותבעו לפתוח במעשי התגוננות בלא דיחוי; אין מקום וזמן לברור [להיות בררן] באמצעים ולהתנות את עצם הפעולה בהכנה שיטתית כללית, אלא להתחיל בהתקוממות ספונטנית, שבה יצוידו הלוחמים בסכינים, גרזינים וחומצות רעילות, כלומר בכל הבא ליד.

ראשי הארגון והבוגרים יותר גמרו אומר [החליטו] לפתוח בפעולה רק אחרי שיושג נשק חיוני וייקבעו דרכי התנגדות המותאמות למצב. הנחתם הייתה שהתפרצות נזעמת, שלא תישא אופי של מאבק מתוכנן וממושך, תעבור ללא רישום ובלי שתגרום נזק לגרמנים. הגרמנים יחסלו התקוממות כזאת בלא מאמצים, והלוחמים הנועזים יירשמו בטור הכללי של "אנשים שנורו במהלך הפינוי". לעומתם טענו הצעירים, שהכוונות להשגת ציוד ולתכנון מרחיק רְאות יותר דוחות את הפעולה למועד בלתי ידוע. בסיכומו של דבר, כפי שמלמד הקצב הקטלני של הגירוש, יעלה בידי [יצליחו] הגרמנים להשלים את מזימתם בלי שהארגון יהיה מוכן לפתיחת מערך ההתנגדות.

(י' גוטמן, יהודי ורשה 1939–1943, הוצאת יד ושם, 2011, עמ' 388)

לפניך קטע מקור ובו דברי המנהיג והוגה הדעות הציוני מקס נורדאו.

רעיון הלאומיות חינך את כל העמים להכרת ערך עצמם, לימד אותם לראות את תכונותיהם המיוחדות, ונטע בליבם את הרצון העַז לעמוד ברשות עצמם. רעיון הלאומיות לא היה יכול לעבור על היהודים המשכילים בלי להשאיר עקבות [סימנים] גם בהם.

הוא הדריכם [...] לחזור ולראות את היהודים כעם מיוחד ולדרוש לעצמם עתיד כשאר העמים. הכרה זו קיבלה חיזוק על ידי עמדת העמים, שפלטו את היהודים מקרבם בתור יסוד זר, ובלי אדיבות ובלי חמלה הבליטו את הניגודים [...], ההבדלים האמיתיים או המדומים, שבינם ובין היהודים.

(מעובד על פי מ' נורדוי, כתבים ציוניים, מצפה, שרברק, תר"ץ, עמ' 169)

לפניך קטע מקור מדיון שהתקיים במנהלת העם ב־12 במאי 1948 בשאלה אם להכריז על הקמת המדינה בה' באייר תש"ח (14 במאי 1948). בקטע מובאים דברי יגאל ידין, קצין המבצעים של ההגנה, המתאר את מאזן הכוחות הלוחמים.

הכוחות הסדירים של הארצות השכנות ברגע זה עם ציודם ונשקם - יש להם יתרון. אולם, פה השיקול של האפשרויות לא יכול כבר להישקל רק שיקול צבאי טהור של נשק נגד נשק ויחידות נגד יחידות. כי אנחנו חסרים את הנשק הזה והמשוריינים הללו. השיקול מתחיל באותה מידה רק שהאנשים שלנו, המוּרָל שלהם, היכולת שלהם והתוכניות שלנו והטקטיקה שלנו תצלחנה להתגבר על כוח זה. במקרים מסוימים הוכח, שלא המספר והפורמציה [המבנה] קובעים, אלא דבר אחר. אבל באופן אובייקטיבי, ללא ספק יש להם יתרון גדול ברגע זה.

[...]

כוחות האוויר שלנו, אם להשוות אותם אל כוחות האוויר של האויב - אז בכלל לא כדאי להשוות. כי כוחות האוויר שלנו אינם. האווירונים שצריכים היו להגיע - טרם הגיעו. ייתכן שעוד יספיקו להגיע ביום המכריע.

[...]

אם אני רוצה לסכם ולהיות זהיר, הייתי אומר ברגע זה, שהשאנסים [הסיכויים] שקולים מאוד. אם להיות יותר כנה, הייתי אומר, שהיתרון שלהם גדול, אם כל הכת הזאת [הכוחות הערביים] תבוא ותילחם בנו.

(ש' קולת [עורכת], הרעיון הציוני והקמת מדינת ישראל, כרך ב, מעלות, תשמ"ה. עמ' 306–307)

נכתב ונבדק על ידי צוותי GOOL בגרויות ו-GuyAI · www.guyai.co.il

לפניך קטע ממאמר שכתב ההיסטוריון זכי שלום על התקופה שלפני מלחמת ששת הימים. בקטע מפורט ההסדר בין ישראל לבין מצרים לאחר מבצע קדש* (1956).

מאז תום "מבצע קדש" היה חצי האי סיני אזור חַיִץ מפורז [בלי כוחות צבא] בין ישראל ובין מצרים. ההסכמה של ממשלת ישראל לסגת מסיני ומרצועת עזה לאחר "מבצע קדש" לוותה בהסדר מדיני־צבאי, אשר הבטיח, חלקית לפחות, את אופיו המפורז של חצי האי סיני. במסגרת ההסדר הוסכם כי נוכחות של כוחות או"ם תהיה גורם חיץ האמור לפקח על שמירת אופיו המפורז של חצי האי סיני. כמו כן ממשל הנשיא אייזנהאוור מסר לישראל מחויבות אמריקנית מעורפלת להבטחת חופש השַיִט של ישראל במְצָרי אילת.

—

- מבצע קדש (מלחמת סיני) – באוקטובר 1956 יצאה ישראל בשיתוף פעולה עם בריטניה וצרפת למבצע צבאי נגד מצרים, שבמהלכו כבש צה"ל את חצי האי סיני ואת רצועת עזה.

(מעובד על פי ז' שלום, "תקופת ההמתנה ערב מלחמת ששת הימים", בתוך: צ' צמרת וח' יבלונקה [עורכים], העשור השני, יד יצחק בן־צבי, 2000, עמ' 370)

לפניך קטע מקור ובו הוראות של נשיא מצרים סאדאת לצבא מצרים בתאריך 5 באוקטובר 1973.

הנחיה אסטרטגית

מאת: הנשיא והמפקד העליון של הכוחות המזוינים [החמושים].

אל: המרשל אחמד אסמאעיל עלי, שר המלחמה והמפקד הראשי של הכוחות המזוינים.

1. בעקבות ההנחיה המדינית הצבאית שנתתי לך ביום האחד באוקטובר 1973, ועל יסוד הנסיבות של המצב המדיני והאסטרטגי הנוכחי, החלטתי להורות לכוחות המזוינים לבצע את המשימות האסטרטגיות הבאות:

א. לשים קץ למבוי הסתום הצבאי הנוכחי על ידי הפרת הפסקת האש החל ב־6 באוקטובר 1973.

ב. להנחיל לאויב אבדות רבות ככל האפשר בכוח אדם בנשק ובציוד.

ג. לעשות לשחרור האדמה הכבושה בשלבים רצופים בהתאם לגידולם והתפתחותם [...] והכישורים של הכוחות המזוינים.

2. משימות אלו תבוצענה על ידי הכוחות המזוינים המצריים בעצמם או בשיתוף פעולה עם הכוחות המזוינים הסוריים.

(חתום)

אנוור אל־סאדאת

נשיא הרפובליקה

9 ברמדאן 1391 ה.

5 באוקטובר 1973

(זמנים, גיליון 84, סתיו 2003, עמוד 32)

כל הבגרויות בהיסטוריה עם פתרונות מלאים: www.guyai.co.il/bagrut/history